

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Csp/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118212776
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118212776.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci žalobkyne M.O. N., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. U. XXXX/XX, XXX XX V. V., zastúpenej Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Legionárska 7158/5, 911 01 Trenčín, IČO: 47 256 907, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o z zaplatenie 1 769, 81 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 1 769,81 Eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie v sume 300,-- Eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 30. 01. 2018 domáhala voči žalovanému zaplata sumy 1 769,81 Eur titulom bezdôvodného obohatenia, sumy 300,- Eur titulom primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX.XXXX (ďalej „zmluva“), ktorá je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“) a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase jej uzatvorenia. Tvrdí, že úver, ktorý jej žalovaný poskytol, sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. pre nedodržanie písomnej formy zmluvy a absenciu jej obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzatvorenia. Podľa názoru žalobkyne pre rozpor s dobrými mravmi je zmluva neplatná (§ 39 OZ) v časti dohody o výške úrokov (70,01 % ročne), ktorá podstatne prevyšuje odplatu stanovanú v § 53 ods. 6 OZ v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy obvykle považovanú na finančnom trhu (podľa informácii NBS v apríli 2014 bola priemerná ročná úroková miera pri spotrebiteľských úveroch poskytnutých v bankách 12,62 %). Zmluva je ďalej neplatná v časti dohody o poskytovaní služby (bod 8.), a v časti dohody o zrážkach zo mzdy (touto žalobkyňa nedisponuje), na základe ktorej začal zamestnávateľ žalobkyne na žiadosť žalovaného vykonávať zrážky zo mzdy. Jedná sa o neprijateľné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa, teda neplatné. Na základe zmluvy sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1 500,- Eur, avšak skutočne jej vyplatil sumu 1 284,25 Eur, po započítaní odmeny 215,75 Eur za poskytnutie služby podľa

bod 8 zmluvy oproti úveru. Vzhľadom k tomu, že žalobyňa zaplatila žalovanému sumu 3 054,06 Eur / vrátane zrážok zo mzdy od 10/2015 do 11/2017/ oproti vyplatenému úveru 1 284,25 Eur, v zmysle § 451 OZ sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 769,81 Eur. V zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. si uplatnila primerané finančné zadostučinenie vo výške 300,- Eur, ktoré považuje za primerané vzhľadom na výrazný zásah do jej práv, neprimerané praktiky pri vymáhaní úveru, neustále výzvy a navyšovanie dlžnej sumy, čo malo vplyv na jej zdravotný a psychický stav. Reálna ujma sa podľa jej názoru nemusí preukazovať.

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Potvrdil uzatvorenie zmluvy so žalovanou a rozsah ňou vykonaných úhrad na úver. S ostatnými tvrdeniami žalobkyne nesúhlasil.

4. Žalovaný nesúhlasí so záverom, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Tvrdí, že bola dodržaná písomná forma zmluvy. Medzi návrhom na uzavretie zmluvy (bod 5 žiadosti) a prijatím návrhu veriteľom (bod 6) nie je pokiaľ ide o údaje dohodnuté zmluvnými stranami žiaden podstatný rozdiel, v zmysle ktorého by bolo možné toto prijatie návrhu podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka považovať za nový návrh, ktorým by žalobkyňa ako navrhovateľka zmluvy nevyslovila súhlas. Podotkol, že nie všetky údaje predstavujúce náležitosti zmluvy sú objektívne dohodnuteľné /napr. údaj o RPMN, priemernej, údaj o konečnej splatnosti/, lebo ich hodnota je výsledkom toho, čo si strany medzi sebou dohonúť môžu. V danom prípade sa strany dohodli na všetkých skutočnostiach, ktoré pre vznik úverovej zmluvy sú podstatné.

5. Žalovaný ďalej tvrdí, že zmluva obsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z. Vychádza z toho, že zmluva je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, ale aj zmluvnými dojednaniami a prílohami (vrátane oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi), ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť (čl. 13, čl. 7 ods. 7.1 písm. g/ zmluvných dojednaní). Z čl. 4, ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva, že deň splatnosti poslednej splátky podľa splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru a tento deň je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na závery Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, ktoré sa premietli do zmeny právnej úpravy tak, že v § 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. sa vypustili slová „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. V súvislosti s rozlíšením splátky podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. 02. 2018, podľa ktorého nie je potrebné, aby zmluva obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky.

6. V súvislosti s dohodnutou ročnou úrokovou sadzbou (70,01 %) žalovaný tvrdí, že odplata je primeraná. Poukázal na § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorý reguluje výšku odplaty v spotrebiteľskej zmluve tak, že nesmie podstatným spôsobom prevyšovať priemernú odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Obvyklou odplatom, vzhľadom na spôsob jej určovania v spojení s tým, že ide o odplatu na finančnom trhu (nie na bankovom trhu) je potom podľa žalovaného hodnota priemernej odplaty určovanej Ministerstvom financií SR a táto bola v čase uzatvorenia zmluvy vo výške 46,30 %. Za podstatné prevýšenie by bolo možné považovať odklon od priemernej sadzby o 25-27 %.

7. Pokiaľ ide o dohodu o zrážkach zo mzdy, predstavuje zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky podľa § 551 OZ, nejedná sa teda o neprijateľnú podmienku. Skutočnosť, že bola vopred žalovaným predformulovaná, nie je protiprávna. Podľa názoru žalovaného dohoda môže zabezpečiť aj budúcu pohľadávku /v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/142/2016 -68/.

8. Žalovaný tvrdí, že Dohoda o poskytnutí služby /bod 8 zmluvy/ bola uzavretá ako samostatná zmluva (graficky odlišená od úverovej zmluvy a samostatne podpísaná/, a nebola podmienkou pre vznik úverovej zmluvy, preto odplata za službu sa nezapočítava do celkových nákladov ani do výpočtu RPMN.

9. Žalovaný popiera nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď zmluva uzatvorená medzi sporovými stranami je odplatná a namiesto je skôr otázka, či suma nad rozsah istiny odporuje zákonu a to vzhľadom na moderačné právo súdu v oblasti výšky odplaty za spotrebiteľský úver. Namíeta výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď žalobkyňa do žalovanej sumy zahrnula aj

odplatu podľa dohody o poskytnutí služby vo výške 215,75 Eur (úver 1500- 215,75 = 1284,25 Eur vyplatené), hoci odplatu za službu nikdy neuhradila.

10. Nedôvodný je aj nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno svojich tvrdení. Uplatňovanie dikcie, že pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia by postačovalo samotné tvrdenie spotrebiteľa o neprimeranej intenzite zásahu, popiera princípy právneho štátu.

11. Žalobkyňa v replike k tvrdeniu žalovaného o tom, že zmluva obsahuje obligatórne náležitosti s poukazom na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 (ďalej smernica) a rozsudok Súdneho dvora sp. zn. C-42/15 poukázala na to, že ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku riadne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. Slovenská republika prijala zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý nie je (a ani nemôže byť) v rozpore so smernicou. K dohode o zrážkach zo mzdy doplnila, že ju ako spotrebiteľ bola nútená podpísať ako súčasť formulárovej úverovej zmluvy. Pokiaľ ide o dohodu poskytnutí služby, uvedenú podmienku už súdy vyhlásili za neprijateľnú (napr. Okresný súd Prešov v rozsudku č.k. 10C/291/2014 - 36 zo dňa 05. 12. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 15co/70/2015 z 27. 05. 2015), o čom má žalovaný vedomosť. Keďže v tomto prípade existuje množstvo právnych dôvodov pre ktorý je úver bezúročný a bez poplatkov /absencie zákonných náležitostí zmluvy ako aj nesprávne uvedený údaj RPMN, keď žalovaný nezapočítal do RPMN odmenu za poskytnutie doplnkovej služby/, a žalobkyňa uhradila viac, než mala, trvá na podanej žalobe a domáha sa vydania bezdôvodného obohatenia aj primeraného finančného zadosťučinenia.

12. Žalovaný v následnom vyjadrení doplnil, že z judikatúry Súdneho dvora EÚ sa vyvodzuje a všeobecne uznáva princíp nepriameho účinku smernice spočívajúci v tom, že pochybenie štátu pri implementácii smernice sa rieši tzv. súladným (eurokonformným) výkladom.

13. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili. Vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere žalovaného, splátkový kalendár k zmluvy, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 17. 04. 2014, výpis z účtu žalobkyne (č.l. 12- 14), doklady o vkladoch na účet /č.l. 15, 16/, potvrdenie o vykonaných zrážkach zo mzdy od 1.10.2015 do 31. 10. 2017, výplatná páska žalobkyne 11/2017, informácia o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2013, ďalej písomnými vyjadreniami právnych zástupcov sporových strán, pričom iné návrhy na dokazovanie neboli, a zistil tento skutkový stav:

14. Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že v bode 1 v nej vystupuje žalovaný ako veriteľ, v bode 2 žalobkyňa ako dlžník, pričom bola podpísaná žalobkyňou v Banskej Bystrici dňa 15. 04. 2014 a žalovaným v Bratislave dňa 17. 04. 2014. Podľa bodu 5. dlžník žiada PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. o poskytnutie úveru za nasledujúcich podmienok: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1 500,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok) 42, mesačná splátka (vrátane úrokov) 80,37 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 3375,54 Eur, predpokladaná RPMN za úver 70,01 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 46,30 %. Iným písmom bol vyplnený bod 6. žiadosti s názvom údaje o schválenom revolvingovom úvere (nevypĺňajte), kde je uvedená poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1 500,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok) 42, mesačná splátka (vrátane úrokov) 80,37 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3375,54 Eur, RPMN za úver 67,21 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN 46,31 %. V bode 8.1 je dohoda o poskytnutí služby v podobe možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru za dohodnutú odplatu vo výške 215,75 Eur. Podľa bodu 8.4 odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Bod 8.6 obsahuje zvlášť podpisy oboch zmluvných strán, vyhlásenie veriteľa, že uzavretie tejto dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, a vyhlásenie dlžníka, že túto dohodu o poskytnutí služby uzatvára na základe slobodnej vôle, jej obsahu porozumel a svojím podpisom vyjadruje súhlas so všetkými jej ustanoveniami. Podľa bodu 13. riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti/zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy). Zmluvné

dojednania boli súdu predložené ako samostatná listina. Podľa bodu 2.1 zmluvných dojednaní, vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom je návrhom na uzatvorenie zmluvy. Podľa bodu 2.2 zmluvných dojednaní, veriteľ je povinný odoslať dlžníkovi oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi a jeden rovnopis zmluvy o revolvingovom úvere.

15. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXXzo dňa XX. XX. XXXX vyplýva, že žalovaný schválil žalobkyni po preskúmaní jej žiadosti úver vo výške 1 500,- Eur. Súd zistil, že v oznámení je odlišný údaj RPMN pre úver (67,21 %), pričom okrem údajov uvedených v žiadosti/zmluve o revolvingovom úvere navyše obsahuje dátum splatnosti prvej a poslednej splátky úveru, periodicitu splatnosti splátky v priebehu periódy splácania (1.). Oznámenie ako jednostranný právny úkon žalovaného nie je podpísané žalobkyňou.

16. Z výpisu účtu vyplýva, že žalobkyni bola reálne žalovaným vyplatená suma 1 284,25 Eur. Z dokladov o úhradách, z potvrdenia o vykonaných zrážkach zo mzdy a výplatnej pásky 11/2017 mal súd preukázané, že žalovaná celkom zaplatila na úver 3 054,06 Eur, t.j. o 1 769,81 Eur viac, než čerpala, čo zodpovedná žalovanej sume. Posledná úhrada je z novembra 2017. Žalovaný tieto tvrdenia nerozporoval, preto ich súd považoval za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP).

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, je zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

20. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. 04. 2014, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

21. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. 04. 2014, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 52 ods. 2 veta tretia OZ, v znení účinnom od 01. 04. 2015, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

24. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

27. Podľa § 46 ods. 1, 2 OZ, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov. Pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu.

28. Podľa § 44 ods. 1, 2 OZ, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu. Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

29. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

30. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá, tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

31. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

32. Súd v konaní považoval za nesporné, že medzi stranami sporu bola dňa XX. XX. XXXX uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej „zmluva“). Ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. OZ, keďže žalovaný ako dodávateľ konal pri jej plnení a uzatváraní v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ) a žalobkyňa ako spotrebiteľ - fyzická osoba nekonala pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 OZ). Zároveň sa predmetná zmluva považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. K uzatvoreniu zmluvy došlo tým spôsobom, že najprv žalobkyňa dňa 15. 04. 2014 podpísala a vyplnila body 1. až 5. žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere ako jednostranného právneho úkonu, ktorý súd považuje za návrh na uzavretie zmluvy. Následne zástupca žalovaného dňa 17. 04. 2014 podpísal a vyplnil bod 6. predmetnej žiadosti (údaje o schválenom revolvingovom úvere) a vystavil oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré mali byť prijatím návrhu a teda uzavretím zmluvy. Taktiež nebolo sporné, že žalovaný poukázal žalobkyni peňažné prostriedky vo výške 1 284,25 Eur, pričom ona žalovanému zaplatila doposiaľ 3 054,06 Eur.

33. Za sporné medzi stranami súd považoval, či zmluva má písomnú formu a obsahuje obligatórne náležitosti, či je úver bezúročný a bez poplatkov, výška prípadného bezdôvodného obohatenia a existencia nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

34. Smernica EÚ, ktorá bola zjavne implementovaná do nášho právneho poriadku nad jej rámec a v rozpore s ustanovením o úplnej harmonizácii, nemôže mať priamy účinok, teda zakladať práva a povinnosti priamo sporovým stranám - pôsobiť horizontálne. Teória a prax Súdneho dvora EÚ vychádza z premisy, že takáto situácia môže následne viesť k použitiu tzv. eurokonformného výkladu vnútroštátnej normy (tzv. nepriamy účinok smernice), ktorý má však svoje medze už judikované rovnako Súdny dvorom EÚ. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je rozsah nepriameho účinku smerníc spočívajúc v eurokonformnom výklade vnútroštátnej regulácie vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súdny dvor medze nepriameho účinku smernice prehľadne zhrnul vo veci Adeneler, C-212/04 zo 4. júla 2006, keď uviedol, že „povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva“. Uvedeným sa súd riadil pri skúmaní zmluvy.

35. Súd v rámci dokazovania zistil, že návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu (žiadosť - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi) nie sú totožné a líšia sa okrem iného v údajoch o RPMN pre úver. Vzhľadom na uvedené nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) zo strany žalovaného, ale o novom návrhu, ktorý by mala žalobkyňa písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 OZ). V konaní však nebolo preukázané, že by žalobkyňa následne urobila ďalší písomný úkon, z ktorého by vyplynulo, že by takýto nový návrh žalovaného prijala. Súd teda na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nemal preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov o výške ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) pre úver (je právne bezvýznamné, či zmena týchto údajov bola v prospech alebo v neprospech spotrebiteľa). Súd preto dospel k záveru o nedostatku písomnej formy zmluvy, resp. o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. a to RPMN. V oboch prípadoch (nedostatok písomnej formy zmluvy, absencia RPMN) sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

36. Súd ďalej preskúmaním zmluvy zistil, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/, k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. 04. 2014. Termín jednotlivých splátok úveru vrátane termínu konečnej splatnosti vyplývajú iba z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi ako jednostranného právneho úkonu žalovaného. Žalobkyňa v čase podpisu žiadosti nemala vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť prvej a nasledujúcich splátok vrátane tej poslednej, teda nevyjadrila vôľu byť touto časťou zmluvy viazaná. Konvalidovanie obsahu zmluvy o tieto údaje nemožno nahradiť listinou žalovaného - oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, žalobkyňou nepodpísaným, a to ani za situácie, keď podľa bodu 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní, toto oznámenie predstavuje neoddeliteľnú súčasť zmluvy, nakoľko sa nepochybne jedná o zmluvné dojednania vypracované žalobcom, formulároveho charakteru bez možnosti ovplyvnenia textu zmluvných dojednaní spotrebiteľom vrátane bodu 13 žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere (viď rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/23/2017 zo dňa 31. 10. 2017, Krajského súdu Prešov sp. zn. 22Co/44/2018 z 21. 08. 2018, vo veci totožného veriteľa vo vzťahu k termínu konečnej splatnosti). Takýto záver je aj v súlade so Smernicou 2008/48, nakoľko neurčitý údaj o konečnej splatnosti úveru dlžníkovi neumožňuje poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy.

37. Pokiaľ ide o Dohodu o poskytnutí služby (body 8.1 - 8.6 zmluvy) uvedenú podmienku (bod 8.1 zmluvy - Dohoda o poskytnutí služby) už súdy vyhlásili za neprijateľnú (napr. Okresný súd Prešov v rozsudku č.k. 10C/291/2014 -36 zo dňa 05. 12. 2014 v spojení s rozsudkom KS Prešov sp. zn. 15Co/70/2015 zo dňa 27. 05. 2015, Okresný súd Prešov v rozsudku č.k. 12C/255/2016- 54 zo dňa 30. 01. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 22Co/44/2018 zo dňa 21. 08. 2018). Občiansky zákonník neprijateľné podmienky taxatívne nevymenúva, ale dáva možnosť vyvodiť dôsledky zo zmluvného dojednania v spotrebiteľskej zmluve, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Zmluvné dojednanie bod 8.1 bolo žalovaným vopred zakomponované do textu formulárovej zmluvy v takom znení, že bez ohľadu na to, či spotrebiteľ možnosť odkladu splátok niekedy v budúcnosti využije, a či bude mať o túto službu záujem alebo nie, žalovaný si odplatu vyúčtoval už v čase uzavretia zmlúv. Takéto zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalovaného na neprimerane vysokú odplatu za poskytnutie služby, so splatnosťou ihneď pri poskytnutí úveru a jej jednostranné započítanie s úverovými prostriedkami na vyplatenie, je jednoznačne neprijateľná a neplatná podmienka podľa § 53 ods. 1, 5 OZ. Neobstojí teda tvrdenie žalovaného, že celková výška

úveru je 1 500 Eur s tým, že v dôsledku započítania pohľadávky žalovaného (poplatok podľa bodu 8.1 písm. a/ zmluvy) voči výške poskytnutého úveru žalobkyni, bola žalobkyni vyplatená suma 1 284,25 Eur, pretože započítať pohľadávku z neplatného právneho úkonu voči existujúcej pohľadávke nemožno (§ 580 OZ). Keďže do výšky poskytnutého úveru (1 500,- Eur) bol započítaný aj poplatok 215,75 Eur, v skutočnosti žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1 284,25 Eur. Súdny dvor v rozsudku C-377/14 vysvetľoval pojem celková výška úveru ako sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú spotrebiteľovi reálne vyplatené. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje nesprávnu celkovú výšku úveru /§ 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z./.

38. Súd vzhľadom na vyššie uvedené považoval úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 30. 04. 2014.

39. Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov súd tvrdenia žalobkyne o neprimeranej odplate a sankciách bližšie neskúmal.

40. Pokiaľ ide o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, táto súdu predložená nebola, preto ju nebolo možné preskúmať. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy (§551) je špeciálnym zabezpečovacím prostriedkom akcesorickej povahy, ktorý vo vzťahu k hlavnému záväzku plní funkciu zabezpečovaciu (pre veriteľa zabezpečuje jeho nárok voči dlžníkovi) a uhradzovaciu (ak dlh nie riadne a včas splnený môže veriteľ pristúpiť k úhrade dlhu prostredníctvom zabezpečovacieho prostriedku). Dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorická vo vzťahu k hlavnému záväzku, bez existencie ktorého zaniká. Ak zanikol záväzok zo zmluvy splnením, zanikol aj akcesorický záväzok (dohoda o zrážkach zo mzdy) a teda neexistuje naliehavý právny záujem na určení jej neplatnosti.

41. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa žalovanému doposiaľ zaplatila sumu 3 054,06 Eur a čerpala 1 284,25 Eur. Keďže žalobkyňa plnila nad rámec čerpaných prostriedkov, hoci úver je bezúročný a bez poplatkov, nepochybne na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalobkyni povinný vydať (§ 451 ods. 2), preto súd žalobe v časti o zaplatenie 1 769,81 Eur (3 054,06 Eur - 1284,25 Eur) vyhovel.

42. Súd žalobe vyhovel aj v časti primeraného finančného zadosťučinenia uplatneného vo výške 300,- Eur. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vyplývajú dva predpoklady pre priznanie nároku a to 1/ úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. a 2/ spôsobilosť takéhoto porušenia privodiť spotrebiteľovi ujmu. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy /viď rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22Co/33/2017 z 31. 10. 2017/. Výška satisfakcie v podobe poskytnutia finančného zadosťučinenia spočíva na úvahe súdu. Žalobkyňa v konaní úspešne uplatnila porušenie svojich práv vyplývajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa (v časti bezdôvodného obohatenia súd žalobe vyhovel vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru). Okrem toho z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyni boli vykonávané zrážky zo mzdy aj po tom, čo (vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru) vrátila žalovanému čerpané prostriedky, a to ešte za obdobie 02/2016 až 11/2017, na podklade dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá medzičasom ako akcesorický záväzok zanikla. Teda vykonávanie zrážok zo mzdy po dobu takmer dvoch rokov bolo nedôvodné a žalovaný sa na úkor žalobkyne neoprávnene obohacoval. Vzhľadom na uvedené a výšku bezdôvodného obohatenia (1 769,81 Eur), je v tomto prípade poskytnutie finančného zadosťučinenia v sume 300,- Eur plne dôvodné a primerané (napr. Krajský súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 4Co/395/2016 z 31. 08. 2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica 5C/60/2016 - 43 z 25. 07. 2016 v časti, v ktorej súd prvej inštancie pri výške bezdôvodného obohatenia 4 521,34 Eur priznal primerané finančné zadosťučinenie 500,- Eur).

43. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, t.j. podľa výsledku sporu. Žalobkyňa bola v spore v celom rozsahu úspešná, preto jej súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

44. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní do jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.